

F O A I E

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 39.

Luni, 25. Septembrie.

1844.

Віада пріндзлзі ANTIOX KANTEMIР.

(Дикѳіере.)

Дн времеа ачеаста, съпътатеа са мер-
неа скъзънд. Де ши тѳнка фоарте пѳ-
дн, нѳ пѳтеа мѳтѳзі нѳмѳк. D. Gendron
дѳ рѳндзѳ апеле de Plombières, тнде се
дѳсе дн 1741, ши де каре взпоскъ зшѳ-
раре, прекѳт ши de medicina Demoazeleѳ
Стефенс, пре каре о лза дѳпѳ сѳѳтѳіреа
ачелѳі медѳк; дар дн вара апѳлзі 1743,
врѳнд а се дѳче еарѳш ла апеле помѳ-
нѳте, де ши D. Gendron дѳ опрѳа, нѳ пѳ-
тѳ сѳ ле сѳѳере ши се дѳтѳрпѳ ла Парѳс
маѳ волнав. Възънд къ воала са крѳще,
се дѳте пе тѳна маѳ тѳлтор медѳчѳ, каре
дѳ адѳсерѳ дн старе пе ла сѳѳршѳтѳл
апѳлзі де а нѳ маѳ пѳтеа еши дн касѳ.
Пѳл атѳнче, воала са ера пѳмаѳ о таре
слѳвѳчѳзне де stomach, дѳрерѳ де шеле ши
nedormire; пе тѳтѳ венѳ о мѳкъ ферѳн-
теалѳ ши апоѳ пѳдѳнѳ тѳсѳ. Докторѳ дѳ
дѳкредѳндарѳ къ н'аре а се тѳте пептрѳ
пепт, еар тн прѳетѳн ал сѳѳ каре сѳ тѳтеа
дн протѳвѳ, дѳ сѳѳтѳзі а фаче о кълѳто-
ріѳ дн Італѳа пептрѳ скѳмбарѳеа клѳматѳ-
лзі. Кантемір черѳ вое ла кѳртеа са де
а петрече вара ла Неаполѳ. Воѳа зѳво-

вѳнд, кънд венѳ, ел нѳ маѳ ера дн старе
а кълѳторѳ атѳт дн прѳчѳна тѳмпѳлзі кът
ши а воалеѳ. Акѳт нѳ маѳ рѳмѳсѳсе дн
дѳеалѳ къ пептѳл сѳѳ ера атакат. D. du
Moulin пре каре 'л а кѳемат дѳсѳѳршѳт
дѳчепѳ а'л тракта пептрѳ плѳтѳнѳ, дар
нѳ пѳтѳ дѳвѳнѳде рѳл каре се дѳпрѳдѳчѳ-
пасѳ. Лаптеле де капрѳ дѳ маѳ зшѳрѳ
пѳдѳн.

Дн тот кѳрсѳл ачѳстеѳ воале че дѳнѳ
апроапе де шесе лѳнѳ, Кантемір петречеа
къ четѳреа, тѳтѳндѳ'ши ши даторѳеа мѳнѳ-
стерѳлзі сѳѳ пѳл' дн ацѳзнѳл торѳцѳ. Дн
ачѳастѳ време традѳсе моралѳл лѳѳ Епѳ-
кет дн лѳтѳва рѳсеаскъ. Гѳстѳл дѳвѳдѳ-
тѳреѳ дѳ пердѳ пѳмаѳ къ кътева зѳле дѳ-
nainte торѳцѳ.

Дн прѳетѳн каре нѳ'л пѳрѳсі дн тот
кѳрсѳл воалеѳ, възъндѳ'л къ се апропѳе де
сѳѳршѳт, дѳтр'о зѳ кънд дѳ четѳеа тракта-
тѳл де прѳетѳшѳг а лѳѳ Чѳчерон, лѳѳ прѳѳ-
леж дѳнтр'ѳн лок тнде се ворѳедѳе де да-
торѳѳле рѳспектѳве каре ачѳастѳ вѳртѳтеа
черѳ дѳла прѳетѳнѳ, пептрѳ аѳ сѳзнѳе прѳѳ-
теждѳеа дн каре дѳ ведѳеа ши аѳ арѳта
къ ера време а'ши пѳне ла кале треѳѳле
каснѳче ши а'ши къѳта де сѳѳлет. Кан-
темір прѳѳмѳ астѳ сѳѳтѳіре къ о сѳпѳперѳ
пѳлдѳѳтоаре, зѳкънд прѳетѳнѳлзі сѳѳ къ прѳѳ

ачеаста 'i a dat o dovadъ адевѣратъ de prieteshъ ши къ се плеакъ а фаче орі че релиція чере дела ел, ка зп философ крещиѳ. Черѣ картеа дпльдъреї спре Dъ mpezeѣ а лзі Босвет dorindъ съ о четеаскъ. Съ зрмът, адоѳі, четіреа че ам дпчепѣт а кърдїї prieteshъглїї пентрѣ ка съ не дпсѣфлѣт de астъ вїртѣте тѣпгїтоа-ре. Дп адевѣр, плъчереа prieteniї, атѣт de rap кзпоскътъ de чеї марї, пентрѣ-къ еї се їзвек пѣтаї пре сїне, ера ачееа ла каре прїѳдъл Кантемір ера маї сїмдїтор, прївїндѣо ка чеа маї дѣлче легѣтѣрѣ а сочїетѣдїї; ши прїп зрмаре зїчеа, къ нїмїк пѣл тѣпгѣе маї мѣлт дп лѣпїлме сале свѣрїнцїї, прекът de а ведеа зп мїк пѣ-тер de prieteniї че пѣл пѣрѣсїа. Дптре прїетенїї сеї пѣ тревѣе а зїта не прїѳдъл Карол (Charles) mare komic de Франца ши не Dна Dъчеса d'Aiguillon дїнтре чеї марї, ши не D. de Maupertuis дїнтре дп-вѣдѣдїї, карїї кът зѣкъ дп визїта дп тоате зїлеле.

Кѣтрѣ сѣжршїт Кантемір dorї съ і се ворѣеаскъ пѣтаї de релидіе, плекъндѣ-се къ тотѣл ла хотѣрѣрїлме проведїнцїеї. „Ideea мордїї, зїчеа дптр'о зї, каре тѣ опѣїтѣнтасе зѣтѣї, тѣ тѣпгѣе акѣт, вѣ-злнд къ вїне дела чел че'мї а dat вїацѣ.“

Дп челе de пре зрмът зїле а сале, мѣртѣрїсїндѣсе ла дѣховнїкѣл сеѣ, дп зїѳа de пацї ши а дѳа зї аскѣлтѣ лїтѣрѣїа дп параклїсѣл сеѣ ши се комѣнїкѣ; дар а треїа зї не маї фїнд дп старе дпшї фѣкъ діеата прїп каре дете dovezї de їзвїреа че авеа кѣтрѣ сора са чеа маї mare пре каре пѣ. рѣре о стїма, къчї амѣндѣрора ле плъчееа лїтѣратѣра ши еа дї скрїеа адеце гречеще, їтаїенеще саѣ франдозеще. Черѣ ка трѣ-

пѣл сеѣ вѣлсѣтѣндѣсе съ фїе дѣс дп Рѣсїа ши депѣс дп монастїреа znde ера татѣл сеѣ дпгронат.

Нѣшї пердѣ сїмдїреа пѣп' дп чел de пре зрмът момент. Ла 11. Априліе дп сътѣвѣта септѣтѣнїї лѣмїпате не ла шесе чеасѣрї de сеарѣ се сѣвѣршї фѣкънд се-тпѣл крѣчеї, дп вѣрстѣ de треїзечї ши патрѣ апї ши шепте лѣнї. Ла deskїdereа трѣпѣлї се кзпоскъ къ воала са фѣсесе о їдронїсїе de пент прекът D. du Moulin о жѣдїкасе.

Прїѳдъл Antїox Кантемір авеа зп дѣх дрепт, дпподовїт ши сѣпѣтос. Четїреа ши medїтадіеа дї дасерѣ о mare кзпощїн-цѣ de тревї. Ла зпгїа дпфѣдошаре се пѣреа de зп карактер фоарте рече, дар астѣ пѣрѣтѣ речеамѣ перїа не песїмдїте кънд се афла дп сочїетатеа персоанелор чеї плъчееа. Ъморѣл сеѣ меланколїк венїа маї мѣлт дїп прїчина дпделѣпгателор сале свѣрїнцїї декѣт дїп дпрїзрїреа клїматѣлї Рѣсїеї. Ел ера весел къ прїетенїї сеї пре каре їзвїа аї дпдаторї. Ворѣа са ера плъ-кѣтѣ ши темелнїкѣ фѣрѣ трѣфїе ши дп-гѣтѣфаре. Їзвїа сатїра, дпсѣ сатїра ачееа каре фаче съ рїдѣ пре оаменїї дпдѣлѣпцї ши вїртѣшї. Дп тревїлме сале ера фоар-те регѣлат ши жѣдїка къ даторїїлме пѣ сѣпт сетпне de тѣрїре.

De о комплекдіе делїкатѣ de ши пѣ ера фѣтос, авеа дпсѣ о фїсїѳномїе спїрї-тѣоасѣ ши плъкѣтѣ. Грїа рѣсеще, ро-тѣпеще, латїнеще, франдозеще ши грече-щѣ; дпделѣцеа лїтѣвеле еленѣ, спанїѳлѣ, славѳпѣ ши енглезѣ.

Скрїерїлме сале дп лїтѣва рѣсаскъ сѣпт, афарѣ de сїмфонїа псалтїлор тїпѣрїтѣ дп жѣвїеа са, о колекдіе de поезїї мапѣсѣрїпте

кэпринзнд, сатире, фавъле, ode ш. а. de-
dikate дмпъртесеі Елисаветеі. Днченпсе
ші зп поет ероік нѣміт Petreida дп лавда
марелѣ Петръ каре дпсь ретасе неіспръ-
віт. Зп трактат де Амдєврѣ, рефлексіі
асъпра просодіеі, кѣтева кѣптече че се
кѣптѣ ші астѣзі дп Рѣсія, ші традицііле
зршѣтоаре:

1. Деспре плэралітатеа лѣтелор кѣ
поте. Тіпѣріт ла Петерсѣврг.
2. Історіа лѣ Івстін.
3. Епітреле лѣ Орадіе, традисе дп
версѣрі перимате.
4. Оделе лѣ Анакреон, асемене.
5. Корнелие Непос.
6. Таблоз лѣ Чебес.
7. Скрісорі Персапе.
8. Моралѣ лѣ Епіктет.
9. Діалогѣріле Італиене а. D. Algarotti
асъпра лѣмінеі.

Се апѣкасе де зп дікціонар рѣсеск ші
франдєз. Адѣна матеріалѣрі ші пентрѣ
о історіе а Рѣсіеі, дар нѣл дпгѣдѣі моар-
теа але сѣжрші.

Нѣ поменім де ачеа скріере а са, ка-
ре дакѣ ар еші ла лѣмінѣ ар фі фѣр' н-
доеалѣ фоарте предѣітѣ, адекѣ де рела-
цііле че а тріміс кѣрцеі сале деспре тре-
віле ші інтереселе челор зптѣі кѣрці а
Европеі, каре сѣнт тоате віне скрісе ші
челе маі тѣлате кіар кап д'опере.

Лѣсь о бібліотікѣ алеасѣ де кѣрці
франдєзе, італиене, енглезе, латінеці ші
гречеці. А. Доніч ші К. Негрѣдці.

О ЛОВІРЕ А РѣШЛОР Кѣ ЧЕЧЕНЦІІ

ла а. 1842.

Европа дптреагѣ се інтересеалѣ де

рѣсвоіѣл Рѣшілор дп Кавкас, кѣ атѣт маі
вѣртос поі вечініі. . .

Дптъмплареа че о скоатем ші поі
ачі, é dedѣсь дѣпѣ спзпереа маі тѣлтор
офіцері рѣсеціі зпѣі прокопсіт цертан,
каре петрекѣ маі тѣлт тімп дп Кавкас,
пріп зрмаре карактерѣл остѣшеск не ке-
зѣшѣеде де адеврѣ.

Капѣл оцірілор чеченде Шаміл дѣпѣ
кѣдереа фортѣредеі Авѣлхо петречеа дп-
трѣ зп сат дпѣріт кѣ нѣтеле Ічкері дптре
тѣвці. Ка пріп треакѣт дпсемпѣт, кѣ
Шаміл дпші фѣкѣсе дпвѣдетѣріле сале
остѣшѣці кѣдѣва апі ла Паріс дп Франда
ші кѣ ачест бѣрват тіпѣр аре ші зп кѣ-
раж рар. Діп сатѣл че нѣмірѣт пѣрта
Чечендѣл рѣсвоіѣл дпвершѣпат кѣ тѣскаліі
арѣнкѣндѣсе кѣ кѣлѣрітеа са знеорі кѣ-
трѣ Сѣвціа, алтеорі кѣтрѣ Терек саѣ Коісѣ
ші атакѣнд препостѣріле ші шандѣріле
рѣсеціі. Ценералѣл рѣсеск Гравѣе нѣ се
нѣтеа дпделеде кѣ капѣл сѣѣ ценералѣл
Головін каре ста ла Тіфліс. Гравѣе воіа
а фаче некѣрмат інкѣрсіі рѣсвоіоасе пін-
тре тѣвці, іар лѣі Головін дп плѣчеа сі-
стема дефенсіѣвѣ ші влокѣтоаре. Гравѣе
кѣлѣторі ла Петерсѣврг спре а тіжлочи
пріміреа сістемеі сале. Се паре дп аде-
врѣ кѣ ші аколо прімірѣ маі віне сісте-
ма лѣі, декѣт чеа маі пѣчѣітѣ а лѣі Го-
ловін каре фінд-кѣ петрече дп четатеа
Тіфліс, есте кам депѣртат де Кавкас. Ца-
рѣл Ніколае спре а се інформа ші маі
віне де стареа лѣкѣрѣлор дп Кавкас трі-
місе кѣт шіім не міністрѣл де рѣсвоіѣл
пріндѣл Чернічеф, кареле дп вара апѣлѣі
1842 візітѣ тоате локѣріле армате дпкоа-
че ші дпколо де Кавкас. Маі пайнте де
а сосі пріндѣл дп аріпа стѣнгѣ а лініеі
*)

de operație, генералъ Гравбе хотъръ а примі пе министръл къ о стрълчѣитоаре фактъ де рѣсвоѣ ші къ сконѣлачеста днтрепринсе о еспедиѣ дн контра лѣи Шаміа ла Ічкері.

Ла 29. Маѣ 1842 порні колоана тѣскъмеаскъ дела Герселаѣл кѣтръ амѣазі пнтре тѣнци. Герселаѣл ашезат ла зп рѣшор прин пѣсѣра са есте о фортъреаѣ дѣсемпатъ. Колоана тѣскалілор ста дн 13 баталіоане (ка ла 8600 осташі). Кѣлърімеа пентрѣ грезтатае локѣлѣи фѣтоатъ лѣсатъ дндърѣнт ші пѣмаі Гравбе лѣѣ къ сіне о мікъ чеатъ де казачі къ лѣреѣі. Фіешкаре солдат аѣеа ла сіне кѣте 60 патроане ші тѣнкаре пе опт зіме. Артилеріа ста дн тѣнѣрї де тѣнте къ глоанде де кѣте патрѣ ші шесе пѣнци, фіешкаре тѣн трас де патрѣ каі; песте ачеаста се маі трасерѣ пе тѣнци дн сѣс ші кѣтева карѣ днкѣркате къ праф ші къ глоанде. Сѣнт Гравбе комѣндаѣ генераліи Ловендоф ші Балдінін, ачест дн зртѣ зп бѣрѣват кѣпоскѣт де о маре вітежіе персоналъ ші де о патѣрѣ веселѣ, фоарте ѣвѣт де осташі. Ціѣнтѣл тѣнтѣан дела Ічкері есте копѣрїт къ пѣдѣрї марї ші фѣрѣоасе. Фаѣі, стежарї, тлмі ші плопі стрѣвекї ші пѣспѣс де гроші днтнд міле де ратѣрї кѣтрѣ черїѣ. Пѣтѣнтѣл ачестор пѣдѣрї верѣгре знде сѣкѣреа тѣеторїѣлѣи пѣ ш'аѣ черкат аскѣдїшѣл пічї одаѣ, есте дѣтѣрѣкат къ фелѣрїде флорї ші планте марї ші днплетѣчоасе, принкаре таршѣл пѣдѣстрїмеї днкѣркате се днгрезна тѣлт. Дн сеарѣ дн 29. Маѣ тѣскаліи ажѣпсерѣ ла зп лок маі ларѣ, знде колоана стѣтѣ ші попосї. Дн зїоа ачѣеа пѣ се азїі тѣнкар о пѣшкѣтѣрѣ; пѣ-

маі зпора лі се пѣреа, къ зѣреск пе лѣпгѣ копачї кѣте о статѣрѣ де челе ѣдї ші дндоїоасе але тѣнтенілор, карїи ка піѣде demonї аї пѣдѣреї пѣндеа лѣнга колоанѣ де баїонете ші се аскѣндеа іарѣ, фѣрѣ а да врезн семн де примїре саѣ прїетїноасѣ саѣ дѣштѣноасѣ. Нѣ рѣтѣне дндоїалѣ, къ Шаміа воїа сѣ амѣдїаскъ пе Рѣші дн лѣнѣтрѣл пѣдѣрошілор тѣнци ші аша пѣ днгрозі пе генералѣл къ атакѣрї прїпїте дела днтрепрїндереа са. Дѣпѣче солдаѣїи дншї тѣнкарѣ зама ші безѣрѣ віпарсѣл ші фокѣрїме де бївоак днчепїа а се стїнде іар осташїи хоркѣїа адѣнк пе сарѣѣ, дѣпѣ тїезѣл попѣїи днчепѣ атакѣл чел днптеї. Днпреѣїѣр де колоанѣ сѣпа пѣшкѣтѣрїме врѣшташїлор пѣвѣзѣдї. Нѣтѣроаселе фортпостѣрї рѣсеїї рѣспѣндеа пе нїмерїте дндрептѣнд пѣшкѣтѣрїме дїнкѣтрѣѣ се ведеа фѣлѣрѣл прафѣлѣи де пѣшкѣ. Дн ачѣеастѣ лѣптѣ де поаптеа рѣтасерѣ де амѣеле пѣрѣдї преапѣдїиі торѣдї, днсѣ пѣшкѣтѣрїме знеорї ера атѣт де ѣдї, днкѣт баталіоанеле деѣцентате дн семн тоате апѣкарѣ артееле. Аша днр одїхна де поапте а рѣшілор фѣ тѣрѣвратѣ ші а дѣа зї де тарш пїчоареле лор остенїрѣ тїмпѣрїѣ. Врѣшташѣл дїмїнеаѣѣ се фѣкѣ пѣвѣзѣт, днсѣ кѣтрѣ амѣазї, пе кѣнд рѣшіі трѣчѣа прїп о ѣлгѣсѣїме пѣдѣроасѣ, чеченѣїи іар' се арѣтарѣ дн пѣтѣр маре ші пѣшка бѣрѣвѣтеѣе асѣпра авангардеї. Мѣлѣдї вѣпѣторї рѣшіі фоарте греѣ рѣнїдї се адѣсерѣ ла колоана прїмарѣ, знде песте пѣдїп карѣме ші каїи пѣ маї ажѣпѣеа ка сѣїскѣтїаскъ. Маї тѣлѣдї офїѣдерї марї де штав сѣѣтѣїа генералѣлѣи Гравбе а се лѣса де ачѣеа днтрепрїндере ші а комѣнда рѣтраѣере, пентрѣ-къ пѣлѣ дн ачел чѣас піч-

жѣштатѣ дрѣштѣл пѣ ера трекѣт пѣлѣ ла сатѣл Ічкері; калеа се тот маі дѣгрѣвна ші атакѣл чеченділор се репоіа кѣ пѣтере ші кѣ амѣрѣчѣне крескѣндѣ. Генералѣл дѣсѣ, кѣрѣіа дѣ інтрасе дѣ кап, ка пегрешіт сѣ дѣтѣмѣне не прінѣл Чернічѣф кѣ зп рапорт де вѣрѣндѣ, пѣ воіа а дѣ де нічі о рѣтраѣере. Аша Рѣшіі ма-серѣ дѣкѣ о поапте дѣтр'о пѣдѣре ші тоатѣ поаптеа се апѣрарѣ де Чеченді. А треіа зі колоана маі паіпѣтѣ кѣтва, дѣ сѣ тот оцѣндѣсе окѣл ла окѣл, пѣлѣ че пѣсѣра Рѣшілор девені аша перікѣлоасѣ, кѣт Гравѣе се вѣзѣ сіліт а да порѣнкѣ де рѣтраѣере, кѣчі адекѣ пѣмѣрѣл морѣлор ші а рѣніділор крѣдеа дѣн мінѣт дѣ мінѣт. Амарѣ рѣгірадѣ! Рѣшіі се анрпіа-серѣ де сатѣл Ічкері аша вѣне, дѣкѣт дѣ зѣрѣа кѣ окѣ неармаді ші акѣм сѣ се вазѣ сіліді а се рѣтраѣе. Фрѣптеа колоанѣ авіа фѣкѣ о дѣторсетѣрѣ дѣндѣрѣпѣт ші акѣта іѣдеала мѣптенілор пѣ маі кѣпоѣдеа марѣніі. Пѣлѣ ачі свѣра кѣ адевѣрат глѣндѣрѣ дѣ колоанѣ, дѣсѣ лѣпта пѣпѣт ла пѣпѣт кѣ ферѣл дѣпѣмѣнат о спрѣжѣн а дѣ контра Чеченділор пѣмаі авангарда ші дѣбѣ ліпії де тѣралері; дар акѣта ліпіїе ачѣстеа фѣсерѣ спарте ла маі мѣлте локѣрѣ пріа фѣрїосаа інкѣрсіе а четелор де Чеченді. Кѣ шашка лор вѣнтѣратѣ дѣ аер се репѣзірѣ ачѣі кавалері де мѣпте асѣпра чѣнтрѣлѣі колоанѣі, не каре де ші апѣратѣ де ваіопетеле дѣцененіте асѣпра лор, тотѣш о спарсерѣ де маі мѣлте орї. Конфѣсіа спре сеарѣ се фѣкѣ тот маі маре ші маі мѣлте карѣ дѣкѣркате ші солдаді рѣніді фѣсерѣ лѣсаді дѣндѣрѣпѣт. Кѣмпѣтѣл рече ші рѣгѣла аѣ асігѣрат рѣшілор дѣ рѣсвоаіеле езропене тотѣеазна рѣтра-

ѣере вѣпѣ остенінд не прігоніторіі лор; дар дѣ контра чеченділор ачеле вѣне дѣ-сѣшірї пѣ сѣпѣт де ажѣнс. Сѣмѣцаді ші стріпѣтораді де ачел врѣшташ кѣмпліт, каре нічі одатѣ п'аѣ шіѣт а да pardon врѣшташлор сѣі, овосіді де лѣпѣтѣ ші де маршѣрї, сѣѣ сторшї пріа пердѣреа сѣпѣлѣі дѣн рѣні, кінѣді де сете, кѣчі пѣ афла ісвоарѣ, деспера мѣлді солдаді рѣші алѣелѣ вѣтежі, арѣнка армеле ші рѣмѣ-неа дѣндѣрѣпѣтѣл колоанѣі, знде асѣпта тоарте сігѣрѣ де ла чѣл зптеіѣ чеченді.

Ноаптеа дѣн 31. Маіѣ спре 1. Ізніе фѣ дѣфрїкошатѣ. Мѣптеніі пѣ лѣсарѣ Рѣ-шілор нічі зп мінѣт де сомн. Лѣпії зр-ла фѣарте дѣмпрѣцізрѣл вѣвоакѣлѣі рѣші-лор сімѣнд кѣ сѣпѣт прада лор. Генераліі рѣшіі вегіарѣ тоатѣ поаптеа кѣ грїжѣ, ва маі дѣ деспѣдежде, свѣрѣнд ла порѣнчї, каре дѣсѣ поаптеа пѣ се пѣтеа дѣмпліі кѣ акѣратѣѣ. Чечендіі дѣші пѣстра правѣ поаптеа маі мѣлѣт декѣт зіоа ші дакѣ еі атака тотѣш дѣ кап де поапте, прїчіна се веде а фї фост дѣпѣт пѣлан, де а нео-дікпні ші поаптеа не рѣшіі, ка аша зіоа сѣі афле мѣлѣт маі овосіді ші сѣі жоаче маі вѣне. Зп пѣмѣрѣ дѣстѣл де маре дѣн солдадіі рѣшіі не маі пѣтѣнд сѣферї кінѣл сетѣі се фѣлосї де дѣтѣперекѣл попдіі ші трекѣ ла дѣштманї. Мѣлді дѣн еі фѣсерѣ ші тѣіаді де чеченді, дѣн прїчіпѣт кѣ не-дѣделегѣнд лімба пѣшіі пѣтеа фѣче кѣ-поскѣтѣ воіа дѣстѣл де іѣте. Рѣсѣрїтѣл соарелѣі дѣн 1. Ізніе не арѣтѣ о счѣпѣ дѣфїорѣтоаре. Солдадіі рѣшіі остеніді кѣ тотѣл де лѣпѣтѣ ші де несомн, крѣдеа кѣ сѣпѣт перѣзді, зпїі дѣкінѣндѣсе дѣшіі лѣа рѣмас вѣп де ла соаре, алдіі сѣферїа ка сѣі таіе ка не ої. Фрѣптеа чѣлор маі харпїчі

солдаці ста днаинте спре а маї стъжніи не кѣт с'ар пѣтеа не дѣшманѣ дела колоана примарѣ, знде солдаці чеї маї слабі, остениці шї рѣниці се мишка авїа легъ пѣндѣсе. Ощїреа дїн авангардѣ фѣ атѣт де дѣвершѣнатѣ шї некѣрматѣ, кѣт дїн маї мѣлте компанїї фїешкаре солдат дескѣркѣ апроане ла 300 пѣшкѣтѣри. Прїн ачеаста мѣлте пѣщї се стрїкарѣ шї цепеналѣ Ловендоф фѣ пофїтїт ка съ трїмїтѣ дїн колоанѣ дн фѣга маре тїралерї пої дн фѣрѣте, дар се трекѣ кѣтѣва време пѣпѣ се афларѣ фечорї де ажѣлс, їар пѣпѣ атѣпчї зпїї дїн тїралерї авѣнд пѣщїле кѣ тотѣл некѣрѣдїте дн лѣвѣтрѣ, пѣ маї пѣтеа рѣспѣнде фокѣл Чеченцімор. Офїдерїї рѣшїї де шї дѣмѣрѣкадїї дн мантеле комїсе де але солдацімор пентрѣ ка съ пѣ фїе кѣпоскѣдїї, тотѣш се афла дн чел маї маре перїкол, пентрѣ-кѣ Чеченції аѣ окї мїнѣне де аѣерї шї еї щїа деосевї пе офїдерїї дѣпѣ фїсіономїїле челе маї кѣрѣцеле; аша дїн 60 офїдерїї фѣсерѣ 36 оторѣдїї.

Нѣмѣрѣл Чеченцімор, карїї зрѣта не рѣшїї дїн паш дн паш, атѣт дїн дѣрѣпт, кѣт шї дїн дѣб латѣрї, пѣ тречеа песте шесе мїї, прїн зрѣмаре нїчї атѣдїа кѣдї ера рѣшїї (песте опт мїї); дар не Чеченції дї ажѣта їдѣеала шї кѣпоаѣдѣреа локѣлѣ шї аша еї ла лок потрївїт се адѣна фѣрѣ весте, спѣрѣеа колоана шї атака не рѣшїї кѣ савїеа днпѣмнатѣ. Дн 31. Маїѣ Чеченції прїнсерѣ не зп тованш де аї мѣскалімор, пе каре дн сілїрѣ а вате това. Мѣлцї тїралерї карїї се афла рѣспѣндїдїї прїн пѣдѣре азїнд сѣпѣтѣл товеї шї зрѣмѣнд ачелѣїа кѣ пѣдежде кѣ мерг спре колоанѣ, кѣзѣрѣ дн кѣрса дѣшманїмор, де карїї

фѣсерѣ мѣчеладїї. Тодї рѣшїї карїї аѣ фост де фаѣцѣ дн ловїреа ачеаста, рекѣпоск кѣ зп глас, кѣ Чеченції сѣпѣт оаменї фоарте вїтежї. Ера преа де мїраре кѣ черарѣ тѣрїе де браѣ поартѣ Чеченції савїеа: еї днлѣтѣра кѣ чеа маї маре їдѣеалѣ їсвїреа ваїонетѣлѣї рѣсеск шї дї крѣпа капѣл кѣ о пѣтере, че н'аї пѣтеа крѣде кѣ заче дн трѣпѣрїле челе сѣпѣдїрї але ачестор мѣнѣтенї. Кѣнд тречеа рѣшїї прїн о пѣдѣре деасѣ, колоана лор фѣ атакатѣ кѣ о фѣрїе непоменїтѣ. Ачї лѣпта се днчїнсе пент ла пент шї днпѣсвїтѣ кѣм ам зїче ла зп лок. Чеченції лзарѣ шесе тѣпѣрї дела рѣшїї, їар пе артїлерїдїї дї тѣїарѣ пѣпѣ ла зпѣл. Колоана рѣсескѣ ешїнд афарѣ дїн пѣдѣре стѣтѣ; фамта де пердѣреа тѣпѣрїмор се днтїнсе прѣсте тоатѣ колоана; тодї се дѣвершѣнарѣ де мѣнїе шї хотѣрѣрѣ ка маї вїне съ тоарѣ, декѣт съ сѣфере зрѣта рѣшїїне кѣ аѣ лѣсат артїлерїеа дн мѣнїле ачелор мѣнѣтенї фїерошї. Колоанѣлѣ Вїттерт кѣ дѣб баталїоане се реїнтоаре дн пѣдѣре, ачї рѣшїї днпре стрїгѣтѣрї де хѣрра се днїептарѣ кѣ ваїонетеле днпѣпенїте асѣпра Чеченцімор адѣнацїї днпрецїѣр де тѣпѣрї шї офїдерїї кѣ савїїле днпѣмнатѣ днаїнте, овосеала трѣпеаскѣ трекѣ ка прїн о мїнѣне дн їдѣеала ачестеї лѣпте. Вїтеазѣл колонел Хан фѣ зпѣл дїн чеї ѣптеї, карїї днфїгѣнд пїнѣтенїї дн кал дшї фѣкѣ лок кѣ савїеа пѣпѣ ла тѣпѣрї; дар ачї мѣрї ел тоарте де ероѣ кѣ мѣна пе зп тѣп, тѣїат дн дѣб ѣккадїї де савїеа зпѣї Чеченц. Чїпчї тѣпѣрї лзарѣ рѣшїї дндѣрѣпт, їар ал шеселеа тревѣрѣ съ л ласе дн мѣна дѣшманїмор. Днпротївїреа Чеченцімор ла тѣпѣрї фѣ днфїкошатѣ. Шїї дїн ачѣдїї рѣсвоїнїчїї їнїмоншї се сѣїрѣ пе

арборі, се легарь де ратърі деапън ші аша атърпаці дп аер пвшка асъпра Ръшілор. Дакъ глоапцеле ръсеці ажьпцеа пе зпії дп еї, ачеіаш пъ къдеа жос. чі рътъпеа акъцаці де пътрире пъсърілор, дп лок съ кадъ пе сеата вертілор. Тот ані мърі ші цеперосъл колонел Траскін ловіт де моарте прін зп глопц. Пе ачесте дп дпгропарь ръшіі аколо дп лок, дар Чеченці сьпарь тръпъл лъі ші маї тързіѣ дп вьндъръ ла фрате-съѣ къ 200 ръвме де арцінт.

Афарь дпн пьдъре атакъл Чеченділор ера маї слав ші пъмаї кълърімеа лор се маї оціа къ аріергарда ръсеаскъ; дар дп зіоа дпн зртъ ачееаші кълъріме мъптеапъ се арътъ пе къмпъл де лъптъ комъндатъ де дпсзш Шаміл. Се спъне къ ачест вьрват дп времеа маршълъі Ръшілор тьмъл пїнтре мъпці спре аші адъна оамені, іар дп локъл съѣ лъсѣ командірі де педестріме пе Ахверді Махота ші пе Хаці-Моллах. Дакъ Шаміл дпші пътеа адъче кълърімеа са къ дбъ зіле маї пайте дп кътаіе, поате фі къ тръпеле лъі Гравъе се пімічіа къ тотъл, къчі ші аша ръта-серь ръшіі торці ші греѣ ръніці апроапе ла дбъ мії. Колоана ажьпсе авіа дп стареа чеа маї тікълоасъ ла фортъреаца Гріселаъл, знде се фкътсерь прегътірі де а серва зп трізмф остъшеск къ салве де тьпърі, дар дп лок де дпвінгъторі веселі сосіръ піще тръпе маї моарте де фоате ші де остенеамъ ші сьпърате фоарте. Міністръл де ръсвоіѣ прінцъл Чернічеф, каре дптръачеаа сосісе, фъ мартор ачестеї счене. Осташіі ръшіі авеа къ адевърат мьпгъіе-реа, къ аѣ къзът ші аѣ мъріт лъптъндъсе вітежеще ші къ чпнсте асъпра локърілор

реле ші асъпра ачестор Чеченді, каріі пьпъ знде ажьпце історіеа лор, тьртърі-сеце, къ аѣ арътат пьрзреа къражъл де ерої. Дпсъ че веї фаче сьрачелор певесте ші пръпчі, къчі адекъ дп Кавкас фоарте мълці солдаці ръсеці сьпт късъторіці. Ла апропіереа колоанеї фемеїле ші пръпчіі дпкъ се апропіа къзтъндъші вьрбаціі ші таціі. Аеръл дпченъ а ръсзна де цпнетеле ші ваїетеле челор каре се вьзъръ вьдъве ші орфане, тькаркъ ла мъскалі е опріт фемеїлор де осташі а се вьїета преа таре.

Дпн ачестъ скьртъ, дар адевъратъ історісіре дпкъ пътем къноацде зшор, къ че феліѣ де дъшмані аѣ а фаче Ръшіі дп Кавкас де зп шір де ані дпкоаче. Б.

А Ф О Р І С М І

пентръ віаца практикъ.

(Ѣрмае.)

22. Лътеа те іартъ маї кърънд, де еціі пріхъпіт декът дакъ еціі де ръс вред-пів ші есте адевърат, къткъ чеї маї мълці маї воеск съ фіе пріхъпноші, декът де ръс.

23. А къцета алфеліѣ декът мълці-меа есте къражъл дъхълъі, а спъне че гъп-деціі, есте къражъл ініміі ші — певъніе.

24. Чел дпделент ші чел прост лъ-кръ дпн овічеїѣ.

25. Ціне пентръ тіне къцетеле тале політіче ші релеціоасе. Чіне вреа съ лъ-тіне, ачела апрінде. Лъмінареа се стпнде, дар флакт ра се дпчпнде.

26. Предъл ші стіма лътіі ле пътем дпшела, предъл дпсъ пропріѣ тревве съ л-мерітъм.

27. Ної щім тотdeauna преа bine de че зрѣм не чинева, дѣсъ апаре орі де чел ѣвѣм.

28. Къщигъци патроні възні ші адевъраді, зп патрон есте ка ші кортѣл (дѣврема) дѣ плоас.

29. Омѣл рѣѣ, къцетѣ рѣѣ ші де алтѣл, пентрѣ ачѣеа пѣ се дѣкредѣ дѣ нимінеа ші лѣкрѣ де тѣлте орі — дѣделепдѣще.

30. Омѣл къ інімѣ възпѣ жѣдекѣ пе тоци оамениі дѣпѣ ініма са, ші пентрѣ ачѣеа зшор се дѣкредѣ орі къі, ші лѣкрѣ де тѣлте орі — дѣделепдѣще.

31. Маї възпѣ дѣі есте зп пріетѣн апроапе, декѣт пѣрпінциі дѣдепѣртаді.

32. Адѣци амінте, че bine дѣі пѣреа кънд аї скімват вештѣнтѣл копільреск къ ачѣла ал жѣвелѣі, кънд аї дѣтрат маї дѣтѣі дѣ міжлокѣл копчетѣденіор тѣі. Че възкрїі аї сімци дарѣ, дакъ тѣ пѣ аї лѣпѣда хайна, чі дѣхѣл копільреск, дакъ пѣ аї фі четѣдїан, чі ом!

33. Копільлѣ третѣрѣ ші се сперіе де чеа маї мікъ прічїнѣ. Мошпеакѣл де тѣлте орі ші фѣрѣ прічїнѣ.

34. Моартеа е реа зїк тѣлци. Дар поате фі ачѣеа рѣзтате, акѣріа дѣченѣтѣл ші сѣжршїтѣл сѣнт топїте дѣтрїо клінеалѣ? Тѣпѣ поци зїче нїчі одатѣ: моартеа bine, къчї еа саѣ дѣкъ пѣ е аїчѣеа, саѣ аѣ фост аїчѣеа — ваї де ачѣла пе каре дѣ афлѣ непрегѣтїт! —

35. Тѣ зїчі къ есте греѣ а пѣ се те ме де моарте — ох! ва есте фоарте зшор, ші аѣ фост де тѣлте орі чѣле маї славе тѣеїзрї дѣстѣл спре ачѣаста. Ыпѣл

се спѣпзѣрѣ де зша зпѣї фѣрзтоасе, ка сѣ пѣдепсеаскѣ аспрїмеа еї; алтѣл се лѣпѣдѣ дїн вѣрфѣл касїі, ка сѣ скапе де неконтепїтеле окѣрї а стѣпѣпѣлѣї сѣѣ, ал треїлеа дѣшї дѣфїде стїметѣл дѣ інімѣ, възѣнд къл дѣче іарѣшї дѣ склѣвїе. Апої че фѣкъ де атѣгеа орі фрїка, сѣ пѣ поатѣ фѣче ші вїртѣгеа?

36. Пе към чел, каре каде дѣ зп шїроїѣ репѣде, се апѣкъ де тот паїлѣ, ка сѣ пѣл дѣкъ шїроїѣл, аша шї вѣтрѣнѣл шї чел пѣпѣтїнчїос пѣ ласѣ нимїк пе дѣтре възпїдат а се цїнеа асѣпра шїроїѣлѣї анілор. Тѣфе, рѣмѣрї, спїні, де тоате се апѣкъ. Дѣсѣ дѣпѣдѣр дѣпѣтѣнд дѣтре вїацѣ шї моарте, малтратарїсїт де кїпѣрїле ачѣлеїа, шї де фрїка ачѣстеїа пѣ щїе нїчі сѣ трѣїаскѣ, нїчі сѣ моарѣ. А гѣста вїаца дѣ одїхпѣ, есте пѣмаї зп міжлок, адекѣ: а о прецїі пѣдїн. Сѣ пе къщїгѣм къ десѣфѣтаре пѣмаї ачѣеа че сѣптем дѣ старе а о перде фѣрѣ дѣтрїстарѣ, шї апої че пѣгѣѣ есте маї зшор де пѣртат, декѣт ачѣеа, дѣпѣ каре нїчі пѣ пе маї пѣтем тѣпѣгї, дакъ пе ловѣще.

37. Фі гата ла тоате. Норокѣл пѣ рѣдїкѣ фаворїтѣл сѣѣ нїчі одатѣ аша сѣс, кът сѣ пѣї поатѣ рѣпї дѣ кліпїта маї апроапе маї тѣлт декѣт че іаѣ дат. Нѣ те те ме де нїчі зп вѣрѣжтѣш, пентрѣ-къ е пѣтернїк, къчї шї чел маї слав копїлте поате оторѣ.

38. Те ва прїнде, те ва тѣрѣл вїрїторѣла ла моарте? — Чеїдї пасѣ? Кѣчї орі чїне есте дѣкъ дїн зїоа пѣпѣрї салѣ тѣрѣт ла моарте. (Ва зрѣма.)